

VERSLAG

Verkenning breed-programmatische samenwerking regionale innovatiehubs

DATUM

21 MAART 2023

GEORGANISEERD DOOR

DE BOUWCAMPUS

BIJLAGEN

1. Ruwe opbrengsten waarderend onderzoek innovatiehubs
2. Overzicht initiatieven, programma's en projecten
3. Deelnemerslijst

Op 21 maart 2023 kwamen zo'n 15 personen – die met veel passie en positieve energie werken aan transitie en innovaties binnen (inter)regionale innovatiehubs – bijeen op De Bouwcampus in Delft. Doel van de bijeenkomst was om gezamenlijk de centrale (vertrek)vraag te verkennen⁰:

Hoe kunnen we de regionale innovatiehubs organiseren in een lerend netwerk om zo gezamenlijk optimaal bij te dragen aan (transities in) de gebouwde leefomgeving?

- Wetende dat het aantal hubs, aantal CoP's en aantal thema's waarmee de hubs zich bezighouden gegroeid is,
- Waarbij het succes en de werking van de hubs gedefinieerd, behouden en opnieuw georganiseerd wordt in een lerend netwerk,
- Om zo in afstemming op landelijke programma's optimaal bij te dragen aan de gebouwde leefomgeving.

Dit verkenningdoel is vormgegeven aan de hand van waarderend onderzoek (Appreciative Inquiry) naar het succes van de innovatiehubs en het gedeelde beeld van de initiatieven, programma's en projecten van de hubs en hoe die zich verhouden tot elkaar en landelijke programma's. Om zo tot aanknopingspunten voor breed programmatische samenwerking te komen.

① Vanuit de regionale innovatiehubs is er behoefte om met elkaar (de mogelijkheden tot) een breed programmatische samenwerking te onderzoeken om optimale impact te kunnen maken op de gebouwde omgeving. Gezamenlijke agendering kan helpen om kennis, mankracht, ervaring, uren en geld effectief en efficiënt in te zetten. De centrale (vertrek)vraag hiervoor is geformuleerd door Pioneering (Freek Kranen en Hans Hilbrands), 3D Makerszone (Wilfred van Beuningen) en De Bouwcampus.

Dit document is een compact verslag van de opbrengst(en) van de verkenning. Tijdens de verkenning zijn echter veel meer verhalen gedeeld over waardevolle ervaringen en de ideale toekomst dan hierin is opgenomen. Voor de 'ruwe opbrengsten' verwijzen we je naar bijlage 1.

01 HET SUCCES VAN DE WERKING VAN (HET NETWERK) VAN INNOVATIEHUBS

Een fysieke, tastbare en inspirerende omgeving waarin - (be)geleid “by example”- mensen, partijen en organisaties met elkaar en de opgave(n) worden verbonden – al dan niet door een waardenperspectief - en waar (letterlijk en figuurlijk) ruimte is om te innoveren en experimenteren. Om hierbij beweging op gang te brengen heeft de innovatiehub een duidelijke focus, ambitie en startpunt, met veel energie passie en drive bij de mensen en worden resultaten niet eenmalig maar vaker in de tijd (longitudinaal) gemeten.

02 EEN GEWENST TOEKOMSTBEELD VAN EEN SUCCESVOL LEREND NETWERK VAN INNOVATIEHUBS

De innovatiehub(s) als duurzaam onderdeel van het (inter)regionale en landelijke innovatielandschap en een onderzoeksagenda met een gezamenlijke en afgestemde focus en visie met betere (regionale) ketens. Uitgedrukt in de metafoor van de molecuul: een samenhangend proces van en tussen hubs dat constant in beweging is. De kennis en de impact van ‘het doen’ uit de regio staat in wisselwerking met het landelijke beleid en programma’s. Een gezamenlijke focus en intrinsieke betrokkenheid bij het netwerk is van belang.

De deelnemers zien toegevoegde waarde in zo'n lerend netwerk, waarin de hubs elkaar kunnen versterken door meer samen te werken en op elkaar voort te bouwen. Echter moet dit niet te veel extra inspanning met zich meebrengen en is een coördinerende rol die zich bezighoudt met het borgen van relevante kennis en die het effectief en impactvol delen hiervan op zich neemt. Aangegeven is dat zo'n rol essentieel is, om de hubs te ontzorgen, zodat hier gefocust kan blijven op 'het doen' in de praktijk.

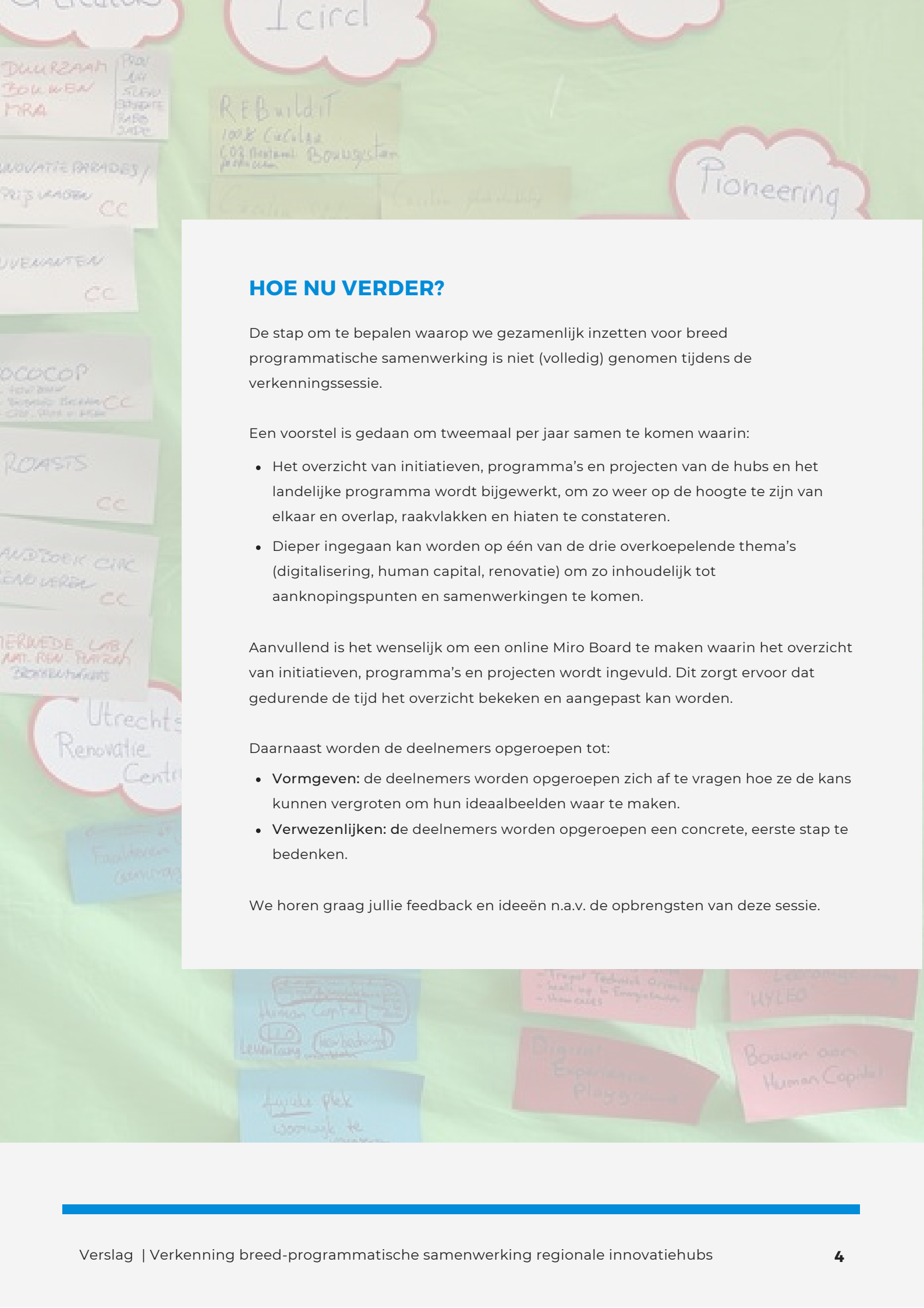
03

WAAR WILLEN WE GEZAMENLIJK OP INZETTEN?

- De top 6 van initiatieven, programma's en projecten van de hubs en het landelijke BZK-programma Novex en Woningbouw: het overzicht (zie bijlage 2) bracht meer inzicht in waar de hubs zich mee bezighouden. Het is nu gemakkelijker om elkaar te vinden op bepaalde thematieken. De link met de landelijke programma's is nog lastig om te maken, omdat deze veelal overkoepelend en breed zijn.

Het is daarom goed om in deze samenwerking de koppeling met de landelijke programma's en bijbehorende Ministeries te blijven maken, zodat hier een wisselwerking ontstaat van relevante kennis voor het opstellen van zowel landelijke als regionale programma's.

- De geconstateerde overlap, raakvlakken en hiaten. De initiatieven, programma's en projecten hebben een duidelijke link met drie overkoepelende thema's:
 - o Digitalisering;
 - o Human Capital;
 - o (CO2-neutraal, circulair, biobased) (Ver)bouwen en renoveren van de gebouwde omgeving.

HOE NU VERDER?

De stap om te bepalen waarop we gezamenlijk inzetten voor breed programmatische samenwerking is niet (volledig) genomen tijdens de verkenningssessie.

Een voorstel is gedaan om tweemaal per jaar samen te komen waarin:

- Het overzicht van initiatieven, programma's en projecten van de hubs en het landelijke programma wordt bijgewerkt, om zo weer op de hoogte te zijn van elkaar en overlap, raakvlakken en hiaten te constateren.
- Dieper ingegaan kan worden op één van de drie overkoepelende thema's (digitalisering, human capital, renovatie) om zo inhoudelijk tot aanknopingspunten en samenwerkingen te komen.

Aanvullend is het wenselijk om een online Miro Board te maken waarin het overzicht van initiatieven, programma's en projecten wordt ingevuld. Dit zorgt ervoor dat gedurende de tijd het overzicht bekeken en aangepast kan worden.

Daarnaast worden de deelnemers opgeroepen tot:

- **Vormgeven:** de deelnemers worden opgeroepen zich af te vragen hoe ze de kans kunnen vergroten om hun ideaalbeelden waar te maken.
- **Verwezenlijken:** de deelnemers worden opgeroepen een concrete, eerste stap te bedenken.

We horen graag jullie feedback en ideeën n.a.v. de opbrengsten van deze sessie.

BIJLAGE 2 (1/3): WAAR WILLEN WE GEZAMENLIJK OP INZETTEN?

Top 6 van initiatieven met overlap, raakvlakken en hiaten.

Bouwlab R&Do	BuildinG	C-Creators	iCircl
Duurzame Renovatieketens (NGF)	Veiligheid en schade	Duurzaam Bouwen MRA	ReBuildIt (circulaire en CO2-neutrale bouwsystemen)
SMA voor de bouw	Onderzoek, testen en valideren	Innovatieparades & prijsvragen	Circular Schools
Digitale Bouwstraat	Verduurzamen	Convenanten	Testen en gebruiken biobased materialen
Modulaire en Circulaire Bouw	Circulair bouwen	Roasts	Circulair MJOP
COP Digital Twin	Klimaatadaptatie	WoCo-COP's (houtbouw, biobased, circulair PvE)	Visie en strategie circulaire WoCo's
	Digitalisering	Handboek circulair renoveren	Regionaal Kenniscentrum Korte keten vezelteelt Alphen
		Merwede LAB/NRP	

BIJLAGE 2 (2/3): WAAR WILLEN WE GEZAMENLIJK OP INZETTEN?

Top 6 van initiatieven met overlap, raakvlakken en hiaten.

Pioneering	Spark	The Green Village	De Utrechtse Renovatieversneller
Infra Future Lab (emissievrij asfalt)	Spark makerszone	Open lucht laboratorium	Faciliteren van funding - aanvragen
Klimaatpleinen	Spark Academy	Nieuwe Energie Systemen, Klimaat adaptieve stad en Duurzaam Bouwen en Renoveren	Relatie met onderzoekers UU, HU en MBO
Meest Duurzaam Ondernemen-labs	Digitale Experience Playground	Sterke link met onderwijs en onderzoek	Doen in het veld (renovatie)
Bouwen aan Human Capital	Learning Community	Broedplaats voor innovaties	Neutrale leeromgeving
Smart Tiny lab	Smart Industry Fieldlab & Smart Circular Construction	Matchmaking Learning Communities	Human Capital Leven Lang Ontwikkelen
Ruimtemakers (kennisoverdracht)	Hybride leeromgeving Hyleo	Inspiratie locatie	Fysieke plek om woonwijk te renoveren
	Bouwen aan Human Capital		

BIJLAGE 2 (3/3): WAAR WILLEN WE GEZAMENLIJK OP INZETTEN?

Top 6 van initiatieven met overlap, raakvlakken en hiaten.

Ministerie van Binnenlandse Zaken & Koninkrijksrelaties

Novex

Programma Woningbouw (woon-citydeals)

Versnellen tijdelijke huisvesting (Bouwstroom)

Programma Betaalbaar wonen

Nationaal Programma Leefbaarheid & Veiligheid

Programma Een thuis voor iedereen

Prog. Verduurzamen Gebouwde Omgeving (Verbouwstromen en Nationaal Groeifonds)

Building Balance (ketens voor biobased bouwen)

BIJLAGE 3: DEELNEMERSLIJST

Organisatie	Deelnemer
Bouwlab R&Do	Anneke Beerenpoot
C-Creators	Hylke Faber (CoP)
iCircl	Nico van Hoogdalem
Ministerie van BZK	Michelle van Dijk
Pioneering	Hans Hilbrands Freek Kranen
Spark Makers Zone	Cassandra Vugts Johan Treur
The Green Village	Willy Spanjer
TKI Bouw & Techniek	William van Niekerk
Utrechtse Renovatieversneller	Rogier Laterveer
Verbouwstromen	Ivonne Bulthuis
De Bouwcampus	Nynke Sijtsma Evelien van Brakel Rob Konings
<i>De Bouwcampus</i>	<i>Elien Rogaar (facilitator)</i>